วิจัยครูสุดติ่ง

ครูจริง มานุษฯ

พบผลงาน KM สุดระทึก

ติด ป. รอแก้

ขอใจเธอแลก OLE

ทำไมไม่ฟัง(ครู)บ้าง

วิจัยกันมั้ย ฉันงัยที่เปลี่ยน

LS ที่รัก ชาตินี้เราคงรักกันได้

KM ครูจริง

ในห้องเรียน ฉันรักในวิชาที่สอน รักในความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ได้สอน รู้สึกสนุกและท้าทายกับความรู้ที่เกิดขึ้น แต่เพียงเท่านั้นไม่สามารถทำให้ห้องเรียนและเด็กนักเรียนอยู่กับความรู้นั้นได้อย่างสงบและเป็นระเบียบ ห้องเรียนของฉันวุ่นวาย นักเรียนไม่ฟังครู ไม่ฟังเพื่อน มีนักเรียนก่อกวนชั้นเรียน พูดแทรก เดินไปเล่นกับเพื่อน ฉัน....จัดการห้องเรียนไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นสิ่งที่ฉันทำ คือ การหยุดห้องเรียนบ่อยครั้ง หยุดโดยการพูดเตือน หยุดโดยการเคาะระฆัง หยุดโดยการนิ่งเงียบ และต้องหยุดทั้งห้อง บรรยากาศห้องเรียนติดๆดับๆอยู่บ่อยครั้ง ไม่ราบรื่นตลอดการสอนเลย เพราะเป็นเช่นนั้น ฉันจึงต้องใคร่ครวญและทบทวนตัวเองผ่านคำถามที่ว่า "ทำไมฉันจึงปฏิบัติเช่นนั้น?"

เพราะอะไรฉันจึงปฏิบัติเช่นนั้น....จากการทบทวนและใคร่ครวญตนเองฉันพบว่า เป็นเรื่องแนวคิดของฉันเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ฉันไม่อยากให้ความสัมพันธ์ระหว่างฉันและเด็กเป็นไปโดยใช้อำนาจหรือคำสั่งมาควบคุมบังคับกันและกัน แต่อย่างไรก็ดีฉันก็พบกับจุดอ่อนจากชุดความคิดที่ฉันเชื่อมาตลอดก็คือเรื่อง...วินัย...ฉันจะสร้างวินัยให้เด็กโดยปราศจากการใช้อำนาจได้อย่างไร ฉันเกิดความสับสนและความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความคิดกับความเป็นจริงที่เป็นคู่ขนานที่ยังไม่สามารถหาทางมาบรรจบกันได้ เมื่อเกิดความสับสนระหว่างสิ่งที่คิดกับความเป็นจริงที่เจอ ทำให้ฉันไม่ชัดเจนและหนักแน่นในกติกาที่ใช้กับผู้เรียน เกิดความรู้สึกสั่นคลอนหากต้องใช้อำนาจในการควบคุมหรือสั่งจะทำให้เด็กรู้สึกไม่ไว้วางใจครู

ปัญหาของฉันที่ค้นพบจากการปฏิบัติของฉัน พบว่า นักเรียนห้อง ๖/๑ มักจะไม่ฟังการแลกเปลี่ยนของเพื่อน มีนักเรียนรายบุคคลที่พูดแทรกขณะที่เพื่อนแสดงความคิดเห็น สะท้อนถึงการไม่สามารถกำกับตนเองและการเคารพต่อผู้อื่น ซึ่งนั้นดูเหมือนจะเป็น "*วินัย*" ขั้นพื้นฐานที่ควรสร้างให้กับเด็กๆ ในวัยนี้ เมื่อรวมกับความรู้สึกสั่นคลอนของผู้สอน การไม่ยืนยันในกติกาด้วยความกลัวเรื่องอำนาจทำให้บรรยากาศในการเรียนรู้ของครูและผู้เรียนไม่ติดขัด

อย่างไรก็ดีในการเข้าร่วมวง KM ของวิชามานุษฯ ช่วงชั้นที่ ๒ เป็นโอกาสและพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูรุ่นพี่ รวมทั้งได้มีโอกาสสะท้อนความรู้สึกขัดแย้งของตนเอง

และปัญหาในการจัดการชั้นเรียน พบว่า ห้องเรียน ๖/๑ ผู้เรียนหลายคนมีศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ดีแต่ยังขาดการกำกับการเรียนรู้ให้จดจ่อได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ฉันและครูคู่วิชาได้ร่วมกันมองหาเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในเทอมวิมังสาโดยเน้นไปที่ *การให้ผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นและมีการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง* ซึ่งคาดเดาว่าวิธีการนี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักในคุณค่าของตนเองและเคารพผู้อื่นมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ครูคู่วิชาจึงเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกลุ่ม (Group Learning) เพื่อใช้ในการสังเกตการเรียนรู้ของผู้เรียนและสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน จึงนำมาสู่คำถามวิจัยที่ว่า “Group Learning จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นและกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเองได้หรือไม่” โดยเริ่มต้นจากการปรับแผนการสอน ให้ในทุกสัปดาห์มีการใช้กระบวนการกลุ่ม (ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป) และเก็บข้อมูลโดยการสังเกตและบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนลงในแบบบันทึก LS มีครูคู่วิชาร่วมสังเกตและสะท้อนผลหลังการสอน

ลักษณะของเด็กๆ ในห้อง ๖/๑ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง หลายคนยึดมั่นในความคิดของตนเอง รวมกลุ่มเฉพาะกับเพื่อนที่ตนสนิท ไม่อยากทำงานร่วมกับเพื่อนกลุ่มอื่น เพราะไม่ยอมรับในความแตกต่างทางด้านทักษะของเพื่อน ดังนั้น เวลาที่ครูให้จัดกลุ่มจึงมักจะมีคำถามดังขึ้นมาว่า “ขอจัดกลุ่มเองได้ไหมคะ?” ด้วยความไม่หนักแน่นของครูและเข้าใจว่าธรรมชาติของนักเรียนห้องนี้เป็นอย่างไร ครูจึงปล่อยให้จัดเองแต่ก็มีเงื่อนไขในการจัดกลุ่ม วิธีการที่เกิดขึ้นในภาคเรียนวิมังสา ครูได้ปรับให้ทุกสัปดาห์มีการเรียนรู้ด้วยกระบวนกลุ่มดังนี้

ตารางบันทึกกระบวนการและผลจากการจัดกระบวนการแบบ Group Learning วิชามานุษฯ ภาควิมังสา ชั้น ๖

แผนรายสัปดาห์	**กระบวนการ**	**ผลจากการจัดกระบวนการ**
สัปดาห์ที่ ๑	ทำความเข้าใจ Concept ของวัฒนธรรมไร้พรมแดน ด้วยกระบวนการกลุ่มใหญ่ นักเรียนทั้งห้องสะท้อนความคิดเห็นในวง	นักเรียนสามารถเขียนสรุปความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ไร้พรมแดนได้ มีความรู้สึกในเชิงบวกต่อ

	ใหญ่ จากนั้นเขียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง	กิจกรรมที่ครูจัด ทำให้นักเรียนสามารถกำกับตนเองและตั้งใจแลกเปลี่ยนกับเพื่อนได้ดี
สัปดาห์ที่ ๒ ครั้งที่ ๑	ให้นักเรียนจัดกลุ่ม ๔ คน โดยมีเงื่อนไขคละเพศ หลังจากจบกิจกรรม AAR สะท้อนการทำงานกลุ่ม	นักเรียนยังมีความกังวลกับกลุ่มเพื่อน ทำให้กำกับตนเองได้น้อยและสะท้อนว่าเพื่อนควรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนให้มากขึ้น
สัปดาห์ที่ ๒ ครั้งที่ ๒	ให้นักเรียนทบทวน AAR การทำงานกลุ่มในครั้งที่ผ่านมา	นักเรียนนำข้อเสนอจากเพื่อนในกลุ่มมาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ในครั้งนี้และมีสะท้อนว่าสามารถทำงานกลุ่มได้ดีขึ้นเนื่องจากมีการช่วยเหลืองานกลุ่มมากขึ้น
สัปดาห์ที่ ๓ ครั้งที่ ๑	ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่มๆละ ๑๒ คน ตามเงื่อนไขของครู หลังจากจบกิจกรรมสะท้อนการทำงานกลุ่ม	เนื่องจากจำนวนคนในกลุ่มเยอะ ทำให้นักเรียนหลายคนไม่จดจ่อกับการทำกิจกรรม แต่โดยภาพรวมนักเรียนสะท้อนว่าถึงแม้ตอนแรกจะคิดว่ากลุ่มใหญ่แบบนี้จะไม่โอเคแต่นักเรียนก็ชื่นชมเพื่อนในกลุ่มที่ช่วยเหลือกันจนงานสำเร็จ ได้เรียนรู้ทักษะการฟังและการสังเกตเพื่อให้เรื่องที่เขียนไม่ไปซ้ำกับเพื่อน เคารพในสิทธิของเพื่อนมากขึ้น
สัปดาห์ที่ ๓ ครั้งที่ ๒	ให้นักเรียนทำงานเป็นคู่ โดยครูไม่ตั้งเงื่อนไข	นักเรียนสามารถกำกับตนเองให้ทำงานร่วมกับคู่ของตนได้ดี
สัปดาห์ที่ ๔	ให้นักเรียนจับคู่เรียนรู้ เพื่อสังเกตวิธีการเรียนรู้ของเพื่อน โดยครูไม่ตั้งเงื่อนไข หลังจากจบกิจกรรมเขียนสะท้อนการเรียนรู้ของเพื่อน	นักเรียนรู้สึกสนุกเพราะได้พูดคุยวางแผนกับคู่เพื่อหาวิธีการบันทึกงาน ซึ่งบางคู่ได้เรียนรู้ไปด้วยกัน และเกิดการแลกเปลี่ยนกันในภายหลัง

จากตารางบันทึกผลจากการจัดกระบวนการกลุ่มแบบ Group Learning พบว่า การจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม นักเรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนและกำกับตนเองในการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้ดี แต่อย่างไรก็ดี กระบวนการที่ใช้กับห้อง ๖/๑ ยังมีข้อบกพร่องอยู่ในเรื่องของเงื่อนไข และวิธีการแบ่งกลุ่ม ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะสร้างเงื่อนไขให้นักเรียนคละเพศ คละความสามารถ และไม่อยู่กับกลุ่มเพื่อนสนิท และใช้วิธีการแบ่งกลุ่มที่หลากหลายมากขึ้น

ครูจริง จิรัชฌา อ่อนโอภาส

มานุษและสังคมศึกษา ชั้น ๖